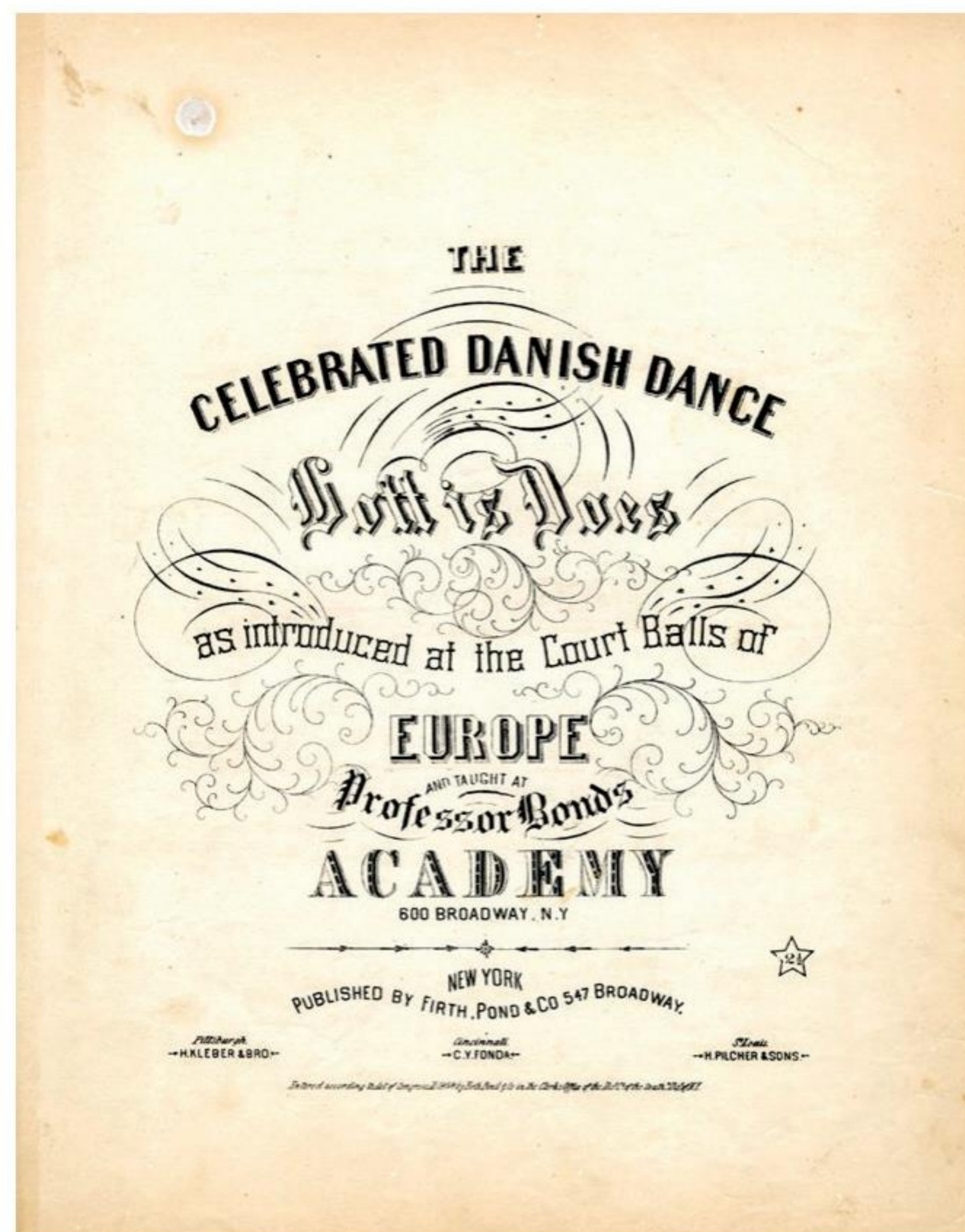

“Danish Dance” – “Lotte er død”

Af Ole Skov

De forrige artikler handlede om oprindelsen af “Lotte ist todt” og dens udbredelse især i de tysksprogede områder, samt om “Lotte er død” i Danmark. Denne artikel handler om et eksempel på, hvordan danse kunne sprede sig rundt i verdenen. “Lotte er død” kom nemlig til USA og fik navnet “Danish Dance”. Den havde også undertitler, der minder om titlerne “Lotte ist todt” og “Lotte er død”. Den blev hurtigt meget populær på de finere baller “over there” og hedder helt sikkert “Danish Dance”, fordi den blev introduceret til det amerikanske borgerskab af danske emigranter. Den blev brugt af borgerskabet som selskabsdans.

“Lotte ist todt” er fra slutningen af 1820’erne. Den kom til Danmark omkring 1830, men blev glemt og genopdaget i 1853, hvor den fandt vej til de bedre samfundslag. “Lotte” kom til USA omkring 1858 og var med på alle baller i nogle årtier derefter. Dansen kom også ret hurtigt med på danselærernes repertoire i danseskolerne, og var med i mange af de dansebøger, som danselærerne udgav til brug for især egne elever. Udførelsen af dansen er helt den samme, som den vi kender i Danmark

Forside af node med “Danish Dance – Lott is Does”, 1858.

og mange af melodierne også, men der blev også komponeret ny musik til den eksisterende dans.

En af de ældste referencer, som jeg har fundet i USA, er i avisen “Buffalo Commercial” fra byen Buffalo i staten New York. Avisen er fra 18. februar 1858, hvor der annonceres med nye musikali-er. Teksten lyder:

“Loll is does (a new Danish Dance), as

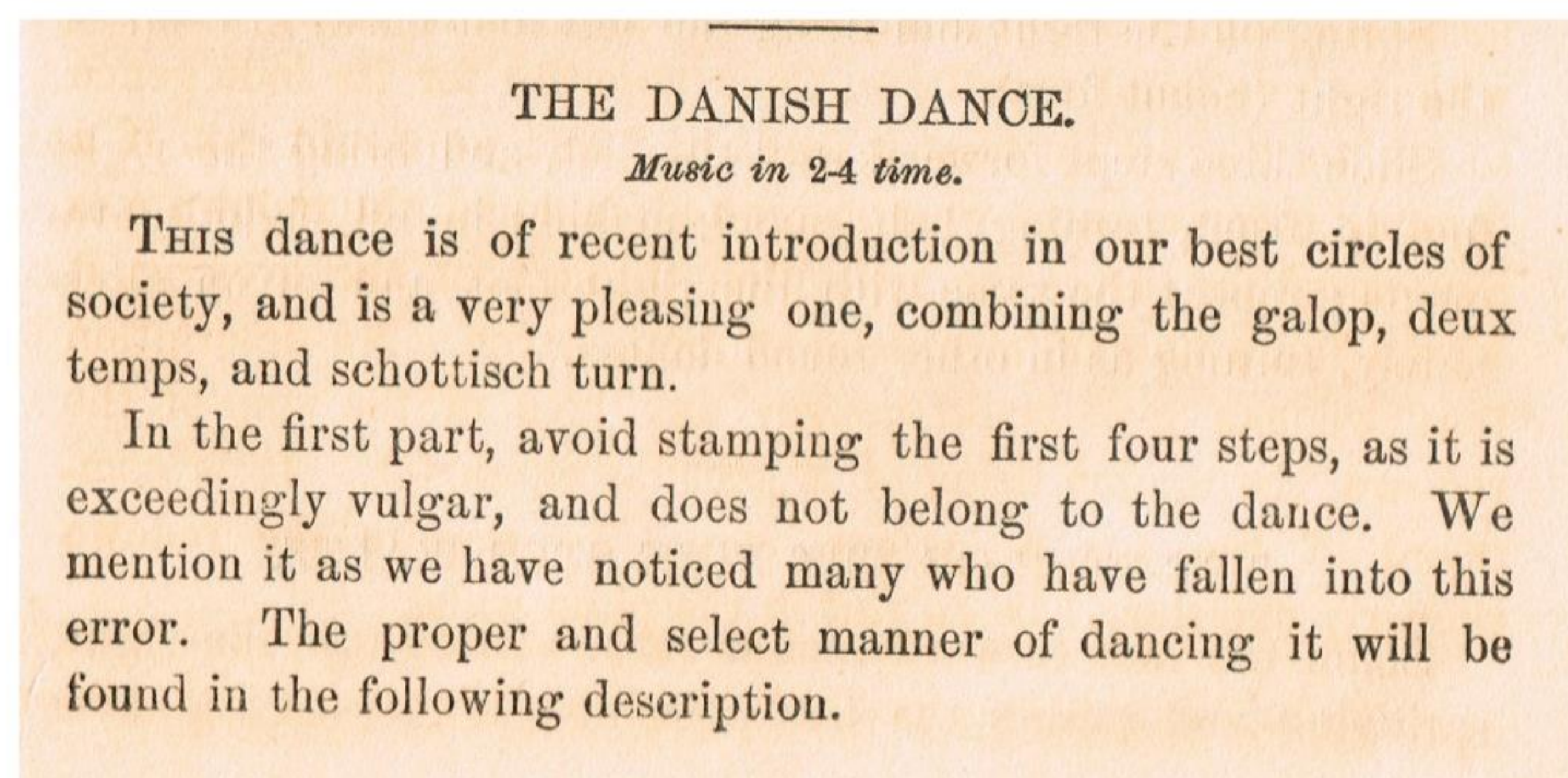
introduced in the Court Balls of Europe”. Altså “Loll is does (en ny dansk dans), som er introduceret på de europæiske hofballer”. “Loll” er ikke min skrivefejl, men en misforstået titel i avisen.

Der udkom også i 1858 et nodetryk, der hedder “The Celebrated Danish Dance – Lott is Does som introduceret ved hofballerne i Europa og undervist på Professor Bonds danseakademi på Broadway i New York”. Som I kan se, er der nogle “mystiske” titler ud over “Danish Dance”. Årsagen kan skyldes, at det var nyankomne danske emigranter, der ikke talte så godt engelsk, men det kunne også være, at amerikanerne havde svært ved at udtale ordene “død” og “todt”.

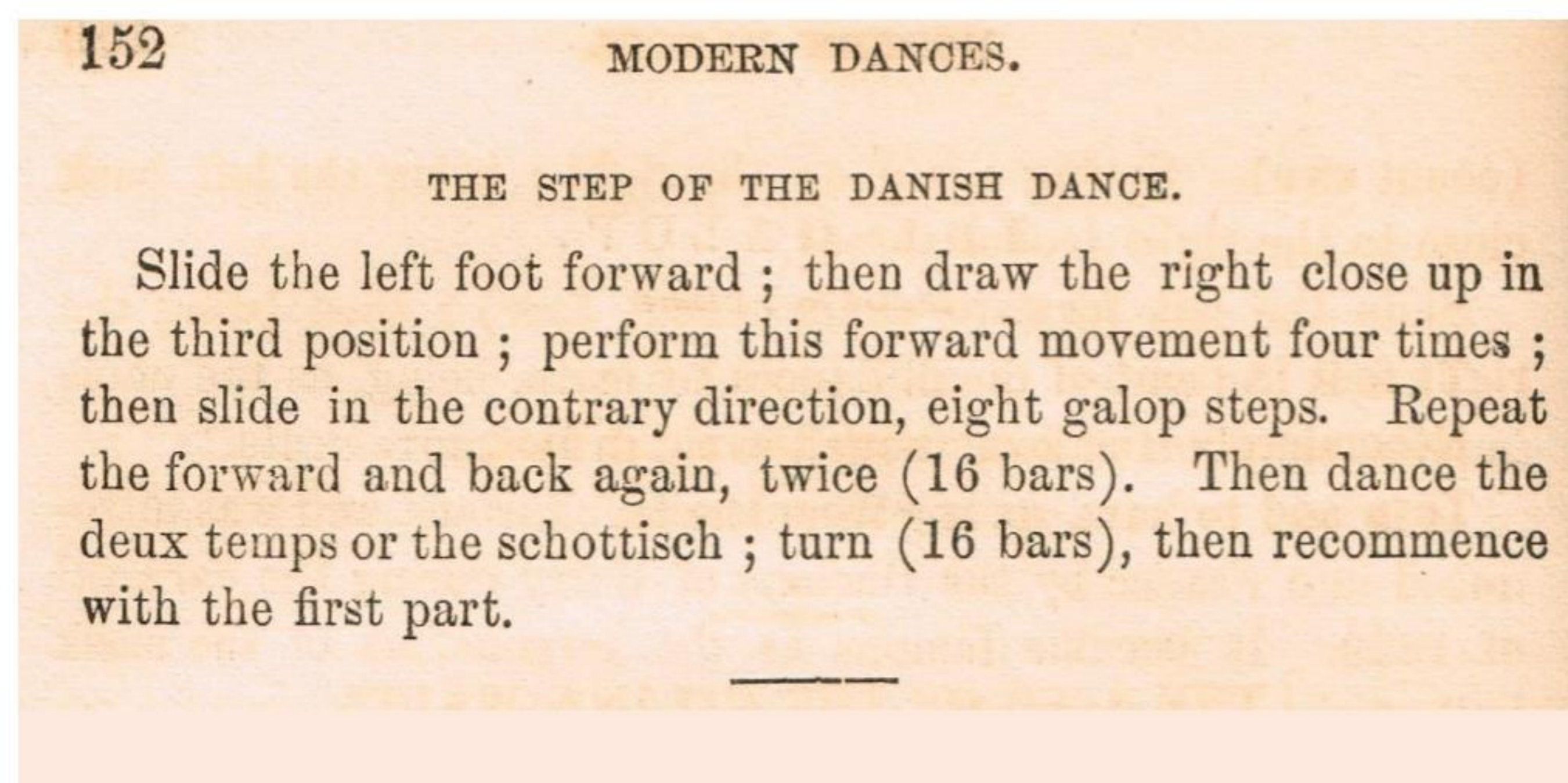
I 1859 udgav Edward Ferrero i New York en bog “The Art of Dancing” og skrev om “Danish Dance”:

“Denne dans er for nylig introduceret i de bedste kredse af vores samfund og er meget tiltalende, idet den kombinerer galop (sideløb), deux temps (polka) og schottisch drejning.

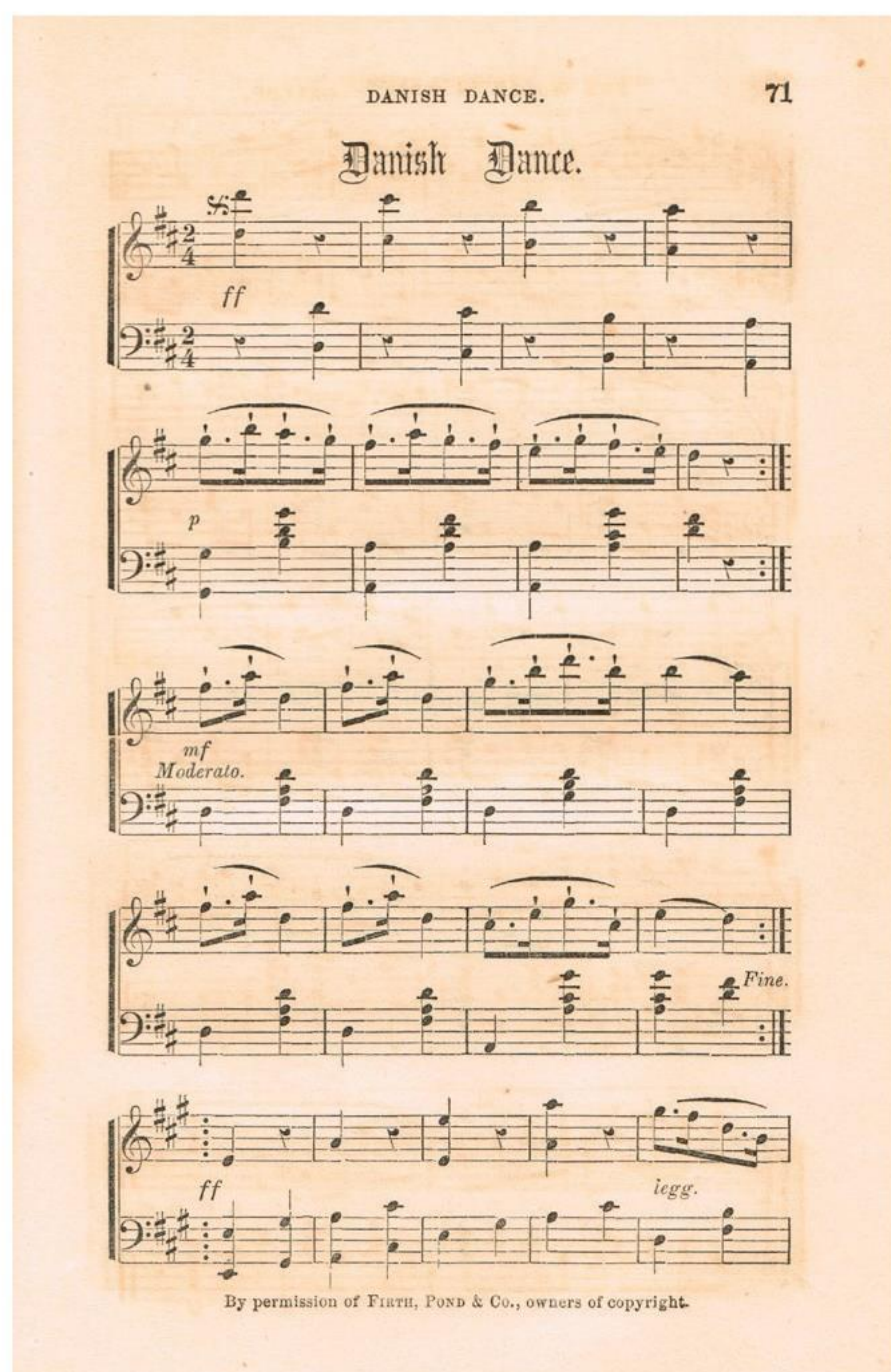
I første del skal man undgå at trampe de første fire trin, da det er yderst vulgært, og ikke hører til dansen. Vi gør

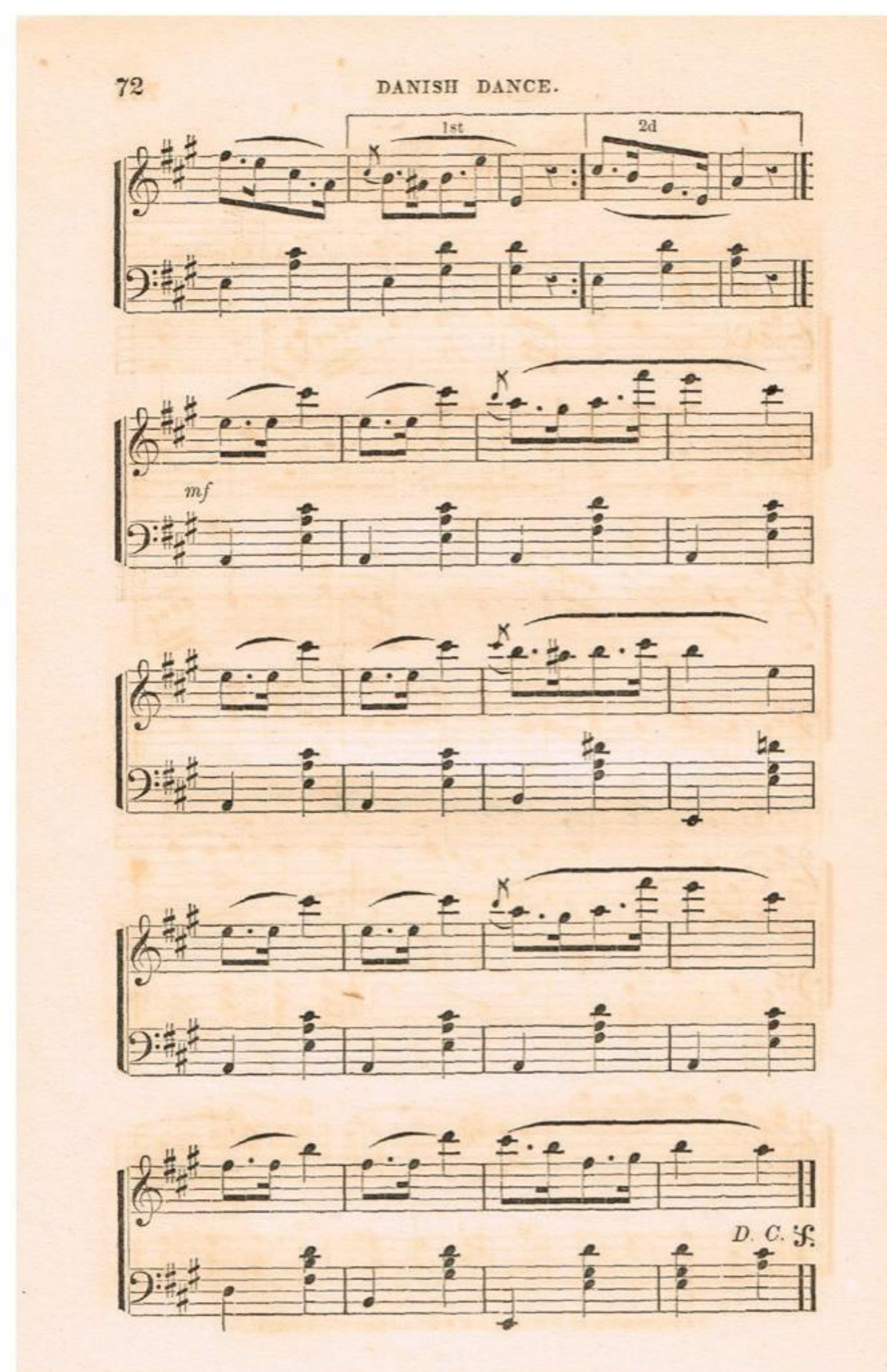
“Danish Dance”, “The Art of Dancing”, Ferrero 1859.

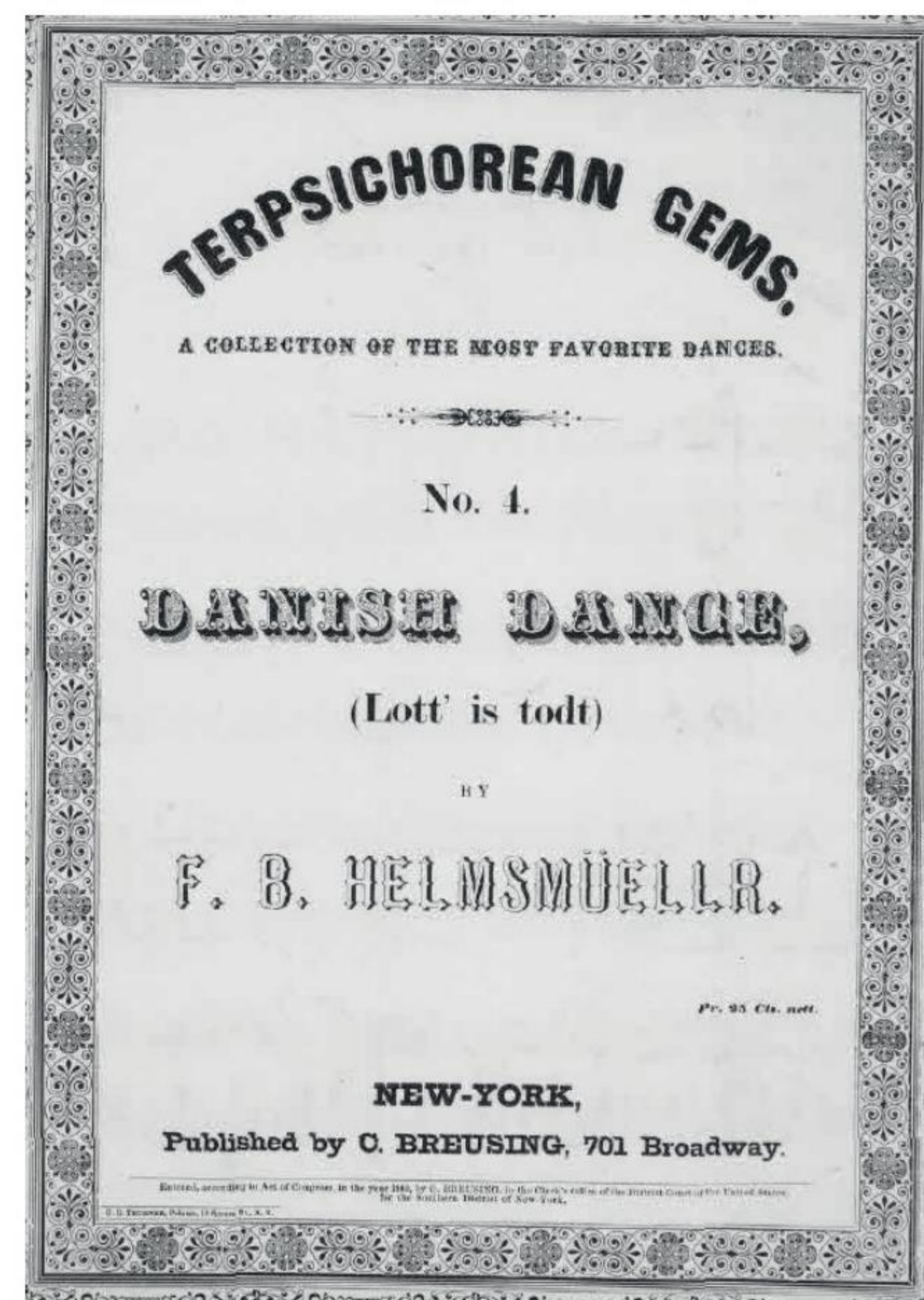
Dansebeskrivelse, “The Art of Dancing”, Ferrero 1859.

"Danish Dance" node, "The Art of Dancing", 1859.

"Danish Dance" node del 2, "The Art of Dancing", 1859.

"Danish Dance (Lott' is todt)" i arrangement of Helmsmüller, New York 1860.

opmærksom på dette, da vi har lagt mærke til mange, som har begået denne fejl. Den rigtige og udsøgte måde at danse på findes i efterfølgende beskrivelse".

Man ser her et typisk udtryk fra en danselærer nemlig, at det er "yderst vulgært" at trampe på de første 4 takter.

Ferrero's dansebeskrivelse, som han satte under "moderne danse": Før venstre fod frem, træk dernæst højre fod tæt hen i 3. position, udfør denne fremadbevægelse fire gange, glid dernæst i modsatte retning, otte galop trin (sideløbstrin). Gentag fremad og tilbage, 2 gange 16 takter. Dans derefter deux temps (polka) eller schottish, 16 takter rundt. Begynd igen med første del".

I "New York Herald" d. 24. December 1859 kan man læse følgende vedrørende balsæsonen:

"Stor genforenings dansante i aften (lørdag) i madame Sauvageau's Akademi, 645 Broadway.

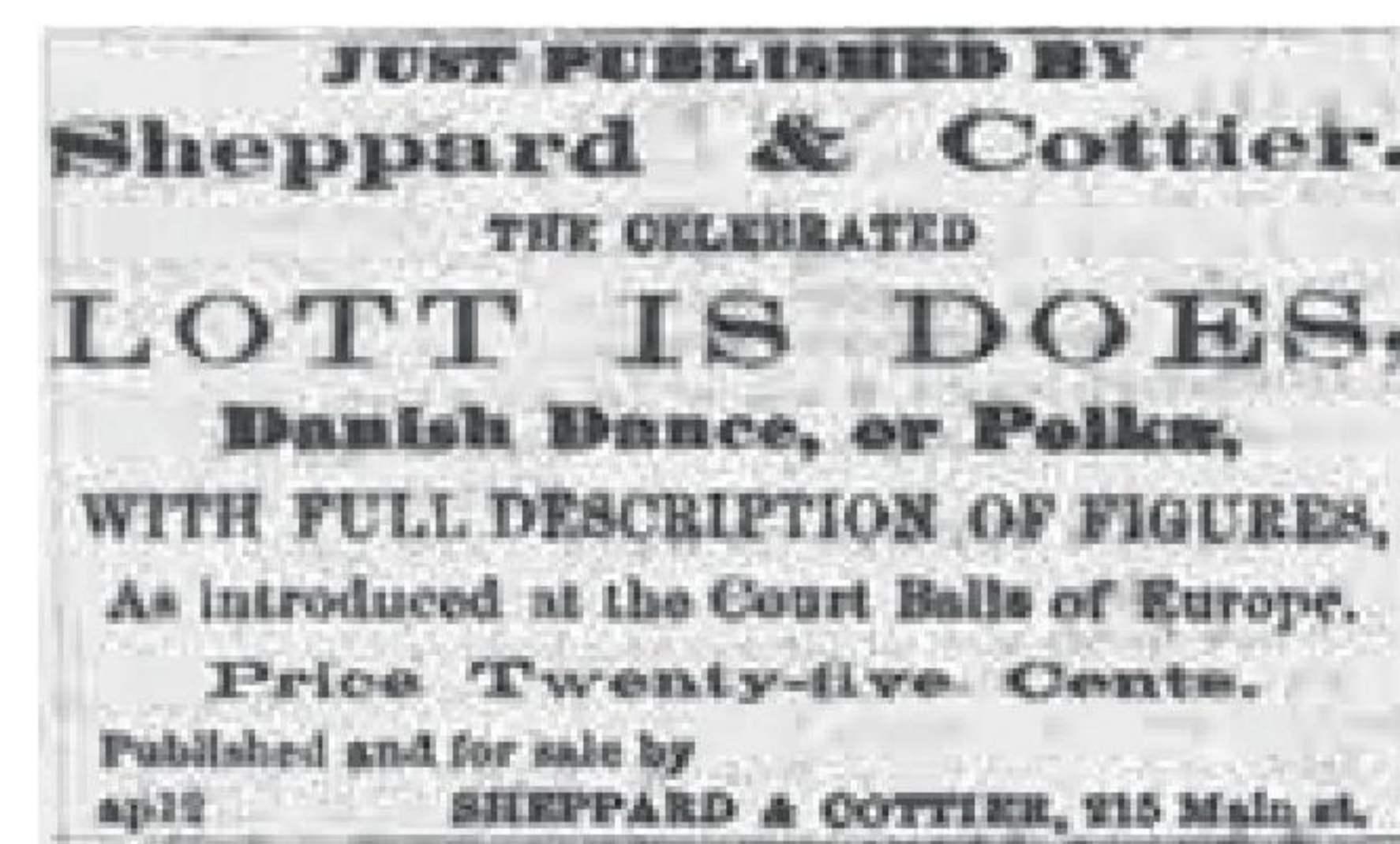
Et stort antal danserinder er engageret og orkesteret er fuldtalligt. Alle de moderigtige quadrilles og danse som: The Lancers, The Caledonians, Redowa Waltz, Danish Dance, Deux-Temps med

flere bliver danset på aftenens kursus. Åbent fra kl. 20 til 23.30. Entré 50 Cents".

Altså et arrangement der viser, at "Danish Dance" var populær i middel- og overklassen omkring 1860.

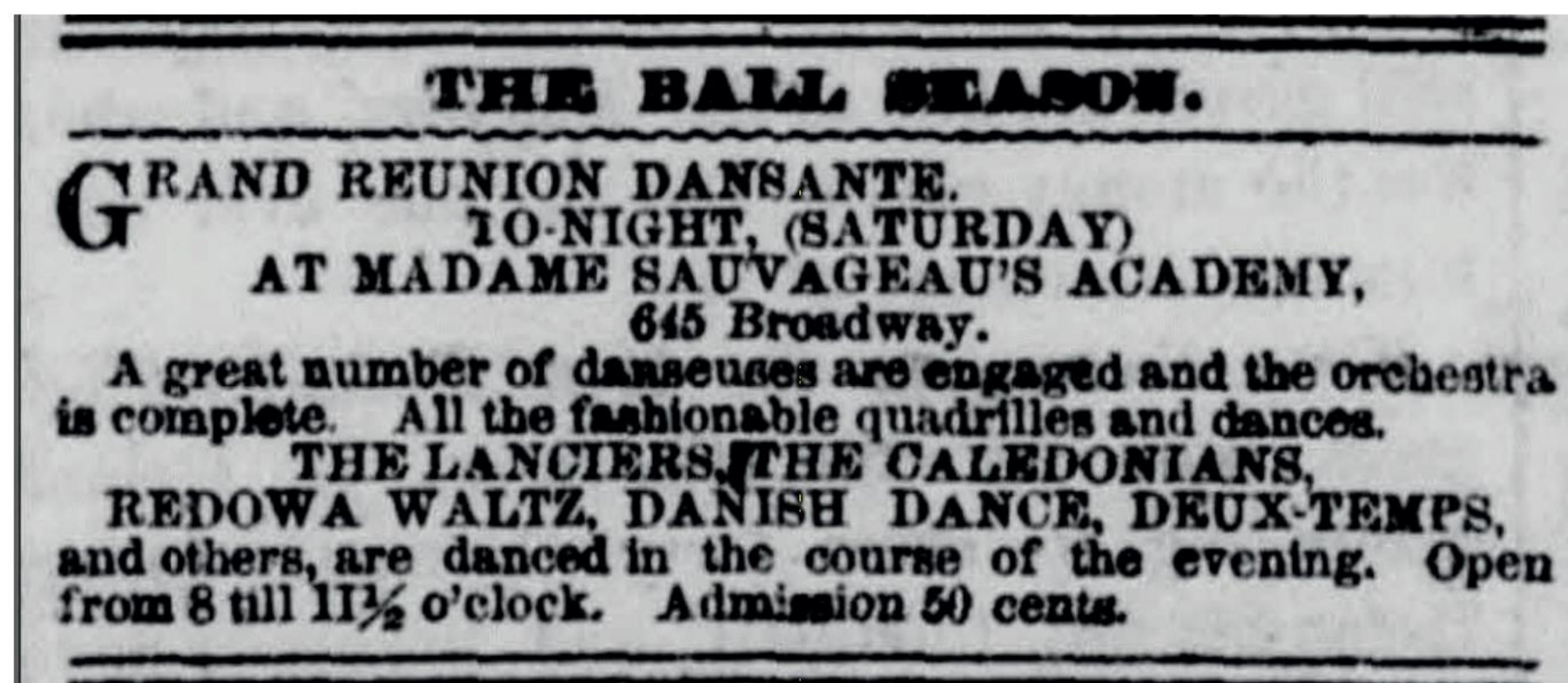
I 1861 var der en annonce i "Buffalo Courier", hvor "Lott is Does" annonceres til salg, og at man fik dansebeskrivelsen med. Igen er titlen misforstået. Desuden kaldes dansen for "Danish Dance eller Polka".

En af de mest kendte amerikanske danselærere havde også "Danish Dance" på repertoire. Det var Thomas Hillgrove.

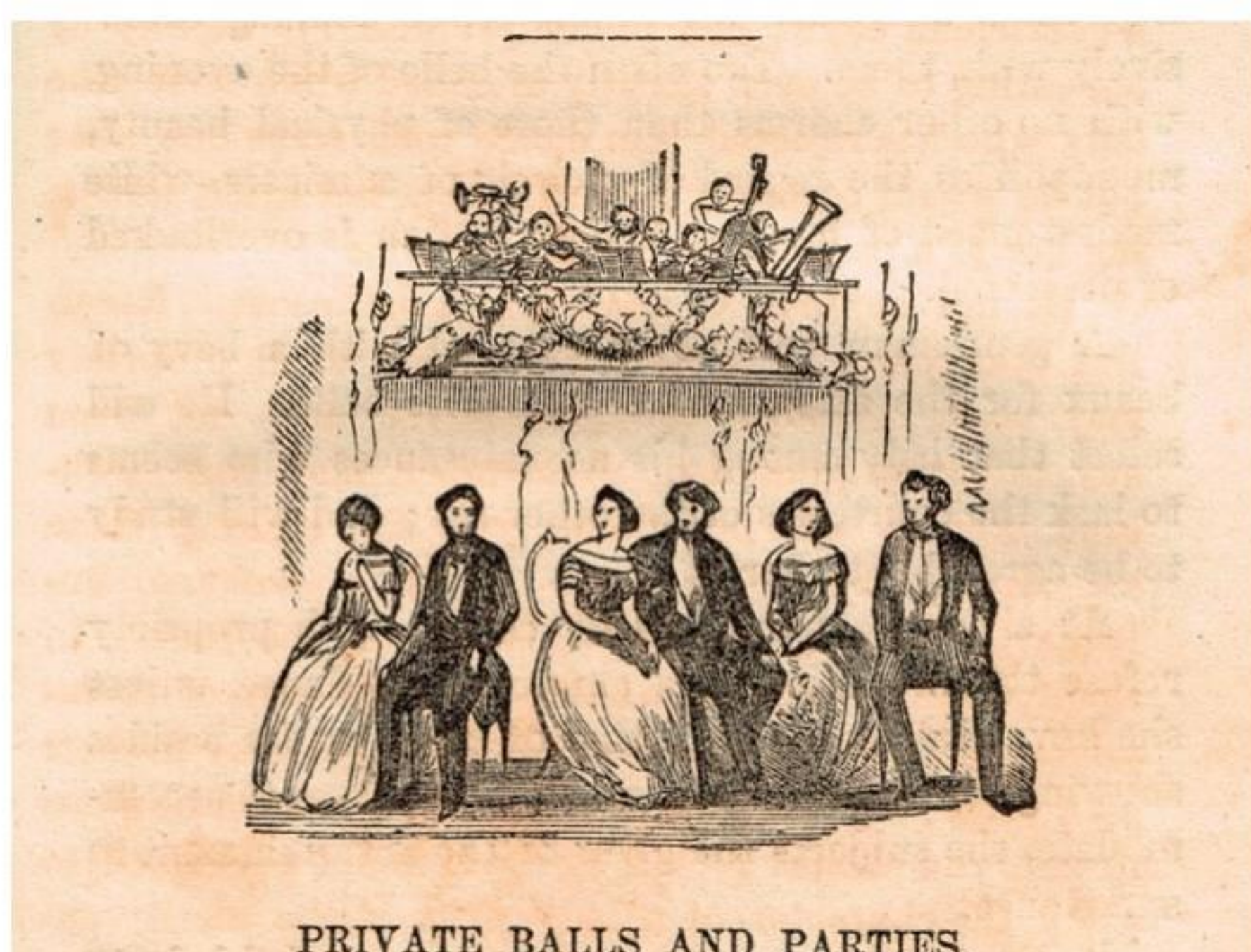

"Buffalo Courier" 12.4.1861.

Han beskrev den i sin "Ball Room Guide" fra 1863, som også er fra New York. Hillgrove har i sin bog mange fine små danse vignetter, der viser fatninger, fodstillinger og quadrille figurer. Her er en tegning med orkesteret på

"New York Herald" 24, december 1859.

PRIVATE BALLS AND PARTIES.

Balsal og orkester, "Ball Room Guide", Hillgrove 1863.

THE DANISH DANCE.
MUSIC IN TWO-FOUR TIME.

FIRST PART.

1st. The gentleman will slide the left foot forward (moving sideways—count one). Then bring the right foot up close to the left in third position (count two). Repeat this forward movement four times (counting eight—Four bars).

15

170 HILLGROVE'S COMPLETE GUIDE

2d. Then slide back in the contrary direction with eight gallop steps (count eight—four bars).
N. B.—Repeat the whole of the above twice—in all sixteen bars.

SECOND PART.

For the second part, dance the *Waltz à deux temps*, during sixteen bars of music.
Then recommence with the first part.

"Danish Dance", "Ball Room Guide", Hillgrove 1863.

DANCING.—Mr. BLAND and DAUGHTERS give LESSONS Daily to Adults in the DANISH VALSE (Lott is Does), published by Hopwood and Crew, 42, New Bond-street. Also the Valse, Galop, Lancers, &c., as danced at Mr. Bland's Assemblies, 33, Brewer-street, Golden-square, W.

"Danish Valse (Lott is Does)", *Morning Post* London 6.1.1865.

en balkon og 3 par, der venter på at komme til at danse ved et privat bal.

De fleste trykte amerikanske nodebøger fra 1850-80'erne indeholder generelt også korte dansebeskrivelser til mange af dansene. Her er "Danish Dance" fra "Musicians Omnibus no. 2" fra 1863.

"Danish Dance" eller "Lott is Does" blev danset i store dele af især det østlige Amerika i mange årtier.

I 1800-tallet var det ikke bare de europæiske danse, der kom til USA og andre lande. Der kom også danse den anden vej. Det skete især i slutningen af århundredet, hvor de mange nye amerikanske danse kom til Europa (se tidligere artikler om dette). Men allerede i 1860'erne vendte "Lotte" tilbage til Europa som "Danish Dance", "Danish Waltz" eller "Lott is Does". Det var til England. Waltz eller Valse betyder ikke vals men runddans.

I "Morning Post" i London kan man den 6. januar 1865 læse en annonce indrykket af Mr. Bland og hans døtre: "Dans - Mr. Bland og hans døtre giver dagligt undervisning til voksne i Danish Valse (Lott is Does), som er udgivet af Hopwood med flere, 42, New Bond-street. Der undervises også i Vals, Galop, Lancers etc. som de danses ved Mr. Bland's baller på 33, Brewer-street, Golden-square W".

I årene efter udgav Professor Bland en bog også med titlen "The Art of Dancing", hvor "Danish Dance" er med. Her kaldte han den ikke "Valse" og skrev også, at den er i 2/4 dels takt.

I "Warne's Ball Room Guide" fra London ca. 1880 er trykt en "Danish Waltz", der er den samme som "Lotte".

THE DANISH DANCE.
Music in Two-Four Time.

First Part.—1st.—The gentleman will slide the left foot forward (moving sideways—count

110 THE ART OF DANCING,

one.) Then bring the right foot up close to the left in third position (count two.) Repeat this forward movement four times (counting eight—Four bars.)
2nd.—Then slide back in the contrary direction with eight galope steps (count eight—Four bars.)
N. B.—Repeat the whole of the above twelve—in all sixteen bars.
Second Part.—For the second part, dance the *Waltz à Deux Temps*, during sixteen bars of music.
Then recommence with the first part.

"Danish Dance", "Ball Room Guide", Hillgrove 1863.

THE DANISH WALTZ.

First Figure.

Lady's step, *glissade* forward right foot, rise, and bring the left foot up to the first position, this movement made four times (four bars); the gentleman commencing with the left foot; the couple retire with eight *chasses* (four bars)—first figure repeated.

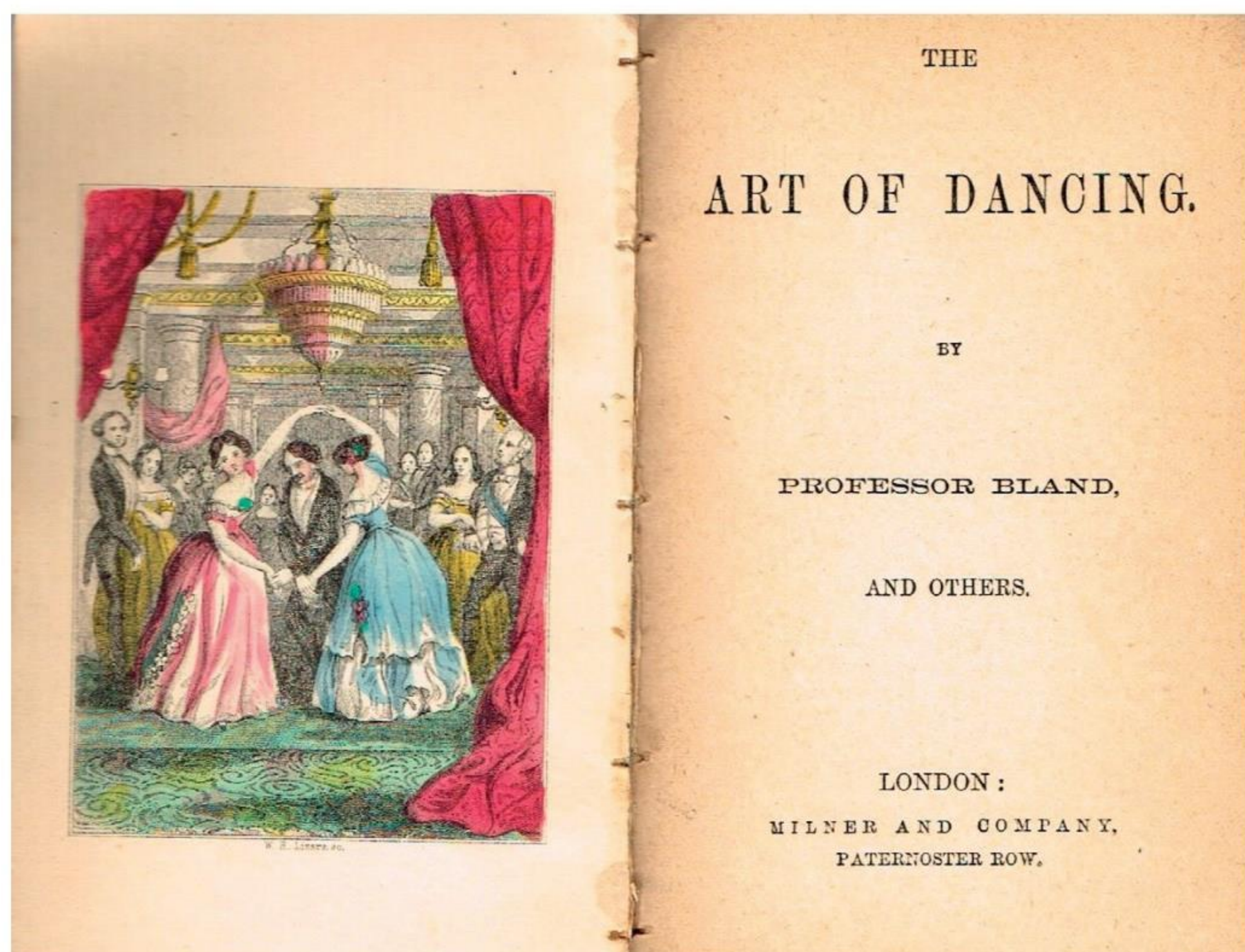
Second Figure.

Valse step eight times (sixteen bars); recommence from the first figure, and continue *ad libitum*.

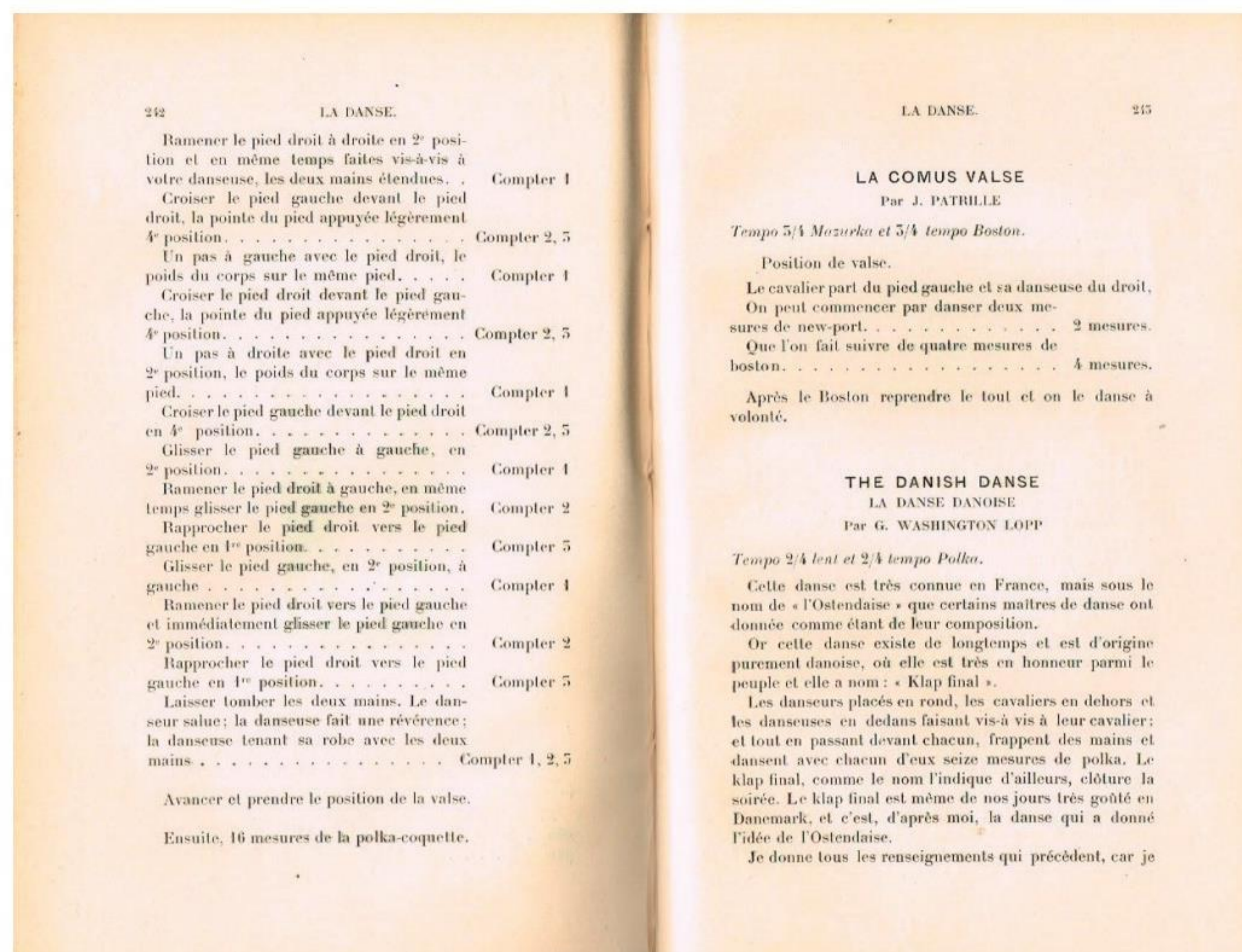
Warne's Ball Room Guide London ca. 1880.

DANISH DANCE.
This dance is of recent introduction in the first circles of society, and is a very pleasing one, combining the galop, two step waltz, and Schottisch turn. In the first place avoid stamping; the first four steps, as it is exceedingly vulgar, and does not belong to the dance. Slide the left foot forward; then draw the right close up in the third position; perform this forward movement four times; then slide in the contrary direction, eight galop steps. Repeat the forward and back again, twice (16 bars). Then dance the two step waltz or the Schottisch; turn (16 bars). Then recommence with the first part.

"Musicians Omnibus no. 2", 1863.

"The Art of Dancing", Bland, London ca. 1865.

Encyclopedie mondaine

"Danish Dance" kom også til Frankrig som "Danish Dance" eller "La Danse Danoise". I "Encyclopedie Mondaine" fra Paris 1902 står der om dansen.

"Denne dans er meget kendt i Frankrig, men under navnet l'Ostendaise, som visse dansemestere har udgivet som deres egen opfindelse".

Desværre får den franske danselærer og forfatter Washington Lopp i teksten blandet dansen sammen med "Klap Finale", men slutter dog med at beskrive dansen helt lig med "Lotte".

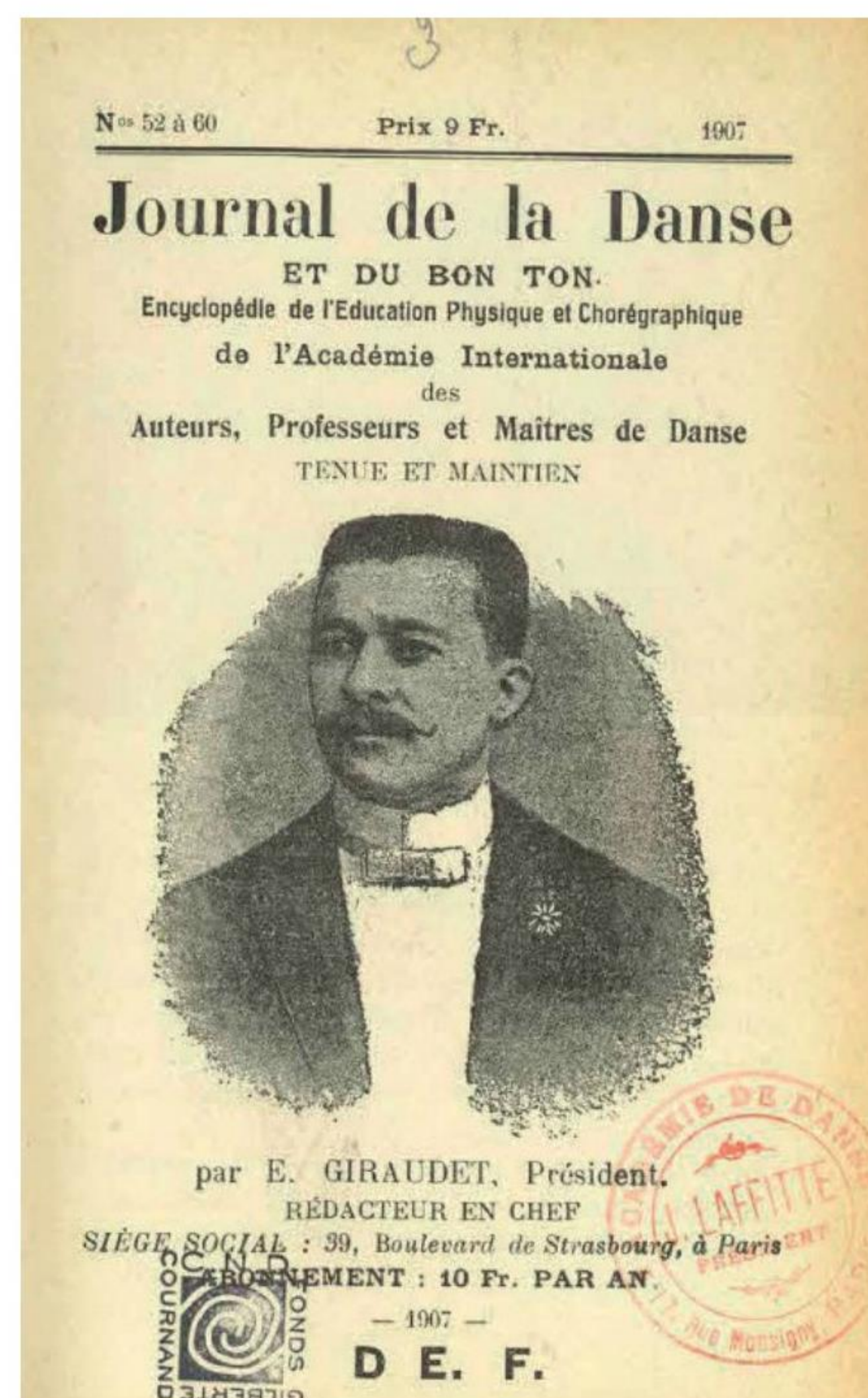
Hvordan og hvorfra, den er kommet til Frankrig, er svært at sige, men forfatteren har en del nyere amerikanske danse med i sin bog, så det er nok fra USA.

"Danish Danse" blev anvendt en del omkring år 1900 i Frankrig. Som nævnt i forrige artikel havde danselærer Giraudet 7 varianter af l'Ostendaise i sin dansebog fra år 1900, men han havde også "Danish Dance" med i tidsskriftet "Journal de la Danse" i en af udgaverne fra 1907.

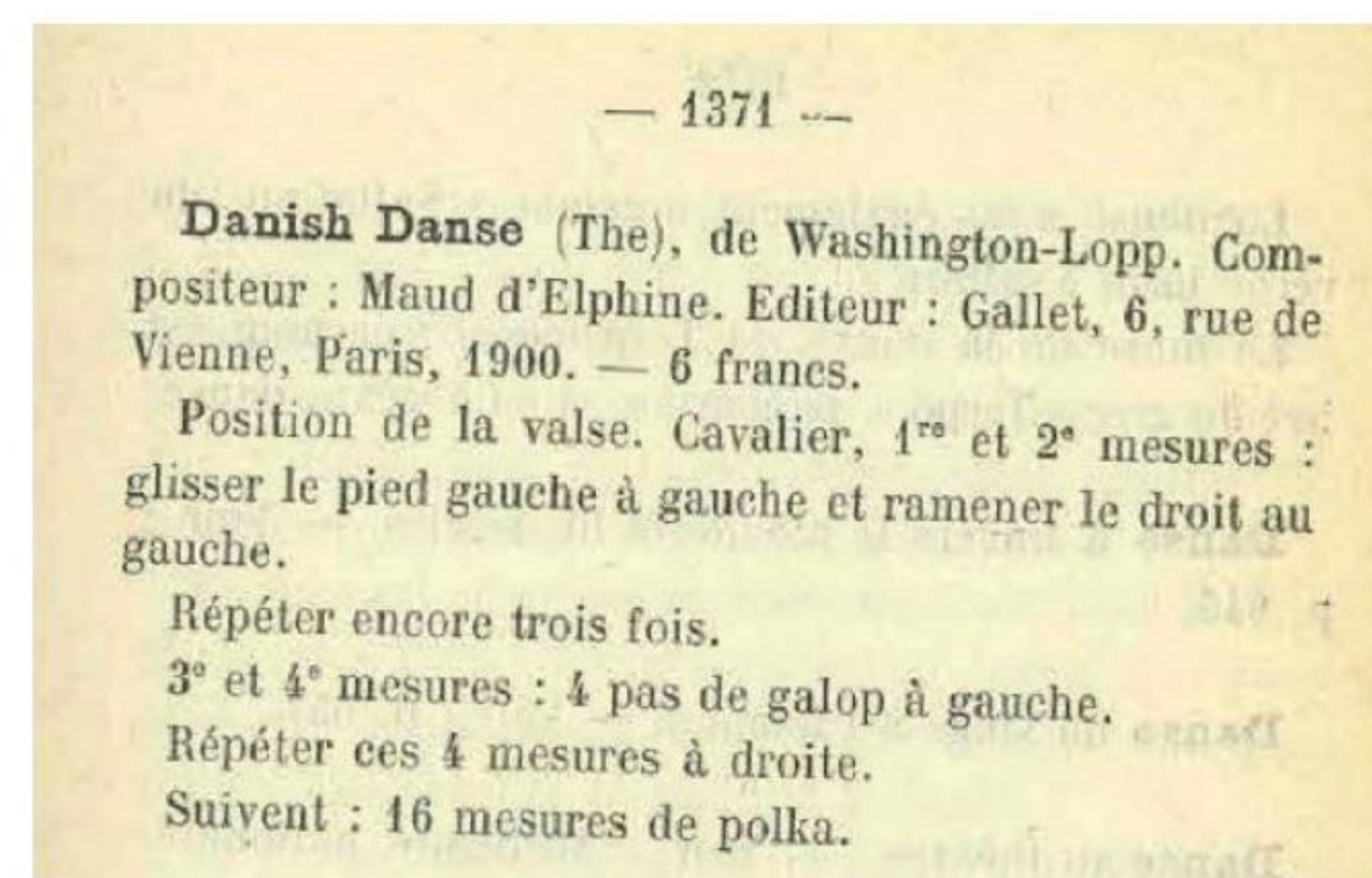
Giraudet skrev, at dansen er af Washington Lopp og musikken af Maud d'Elphine Hun har sikkert lavet en variant af "Lotte" eller en helt ny melodi i samme stil. Den blev komponeret i 1900. Jeg har desværre ikke en kopi, men ved, at den ligger på Bibliotheque Nationale i Paris.

Som man kan se, spredte danse sig relativt hurtigt til hele verdenen, og nogle kom tilbage til oprindelsesstedet nogle gange i ny form. Det gjorde "Lotte ist todt" også. Som musik og sang blev den i tyske områder betegnet "Gassenhauer" altså "døgnflue". Den blev sunget af folket og musikken blev spillet af både folkelige og klassiske musikere. Dansemåden hed oprindeligt "Manchester" men kom også til at hedde mange andre navne, og der var flere varianter af dansen. "Lotte ist todt" er en af dem. Den kom til Danmark og videre til USA og vendte tilbage til Europa som "Danish Dance", selvom det jo oprindeligt var en böhmisk og tysk melodi, sang og dans.

De væsentligste kilder:
Library of Congress, USA.
University of Michigan, USA.
Newspapers.com.
Wikipedia.
Ole Skov's samling.

"Journal de la Danse" nr. 52-60 1907 med billede af Giraudet.

"Danish Danse" fra "Journal de la Danse" 1907.